

جنگ‌های صلیبی

آغاز جنگ‌های صلیبی

در سال ۱۰۹۵ میلادی جنگ‌های صلیبی میان مسلمانان و مسیحیان آغاز شد. جنگ‌های صلیبی به جنگ‌هایی گفته می‌شود که در آن مسیحیان برای رهایی بیت المقدس از دست مسلمانان در قرون یازده و دوازده میلادی بدان دست می‌زدند. نخستین کسی که لوای جنگ را برافراشت راهبی بنام پطرس از اهالی گل (فرانسه بعدی) بود. جنگ‌های صلیبی هشت جنگ است که در جنگ اول و چهارم هیچیک از پادشاهان اروپایی دخالت نداشتند و فقط نجبا و اصیل زادگان بودند که بر صلیبی‌ها فرمانروایی می‌کردند. غیر از جنگ اول در باقی جنگ‌ها مسیحیان از مسلمانان شکست خوردند.

در سال ۱۰۹۵ میلادی پاپ اورین دوم همه مسیحیان اروپایی را مجبور کرد تا علیه ترکان مسلمان قیام کنند و شهر اورشلیم (بیت المقدس) واقع در فلسطین را اشغال کنند. در همان سال، سپاه بزرگی مهیا و رهسپار نخستین جنگ صلیبی گردید. عده زیادی از جنگجویان صلیبی در طول سفر خطرناک از اروپا تا خاورمیانه جان خود را از دست دادند. آنها که زنده ماندند در سال ۱۰۹۹ م بیت المقدس را تسخیر کردند. بین سالهای ۱۰۹۹ تا ۱۲۵۰ میلادی شش جنگ صلیبی

دیگر رخ داد ولی در هیچ یک از آنها صلیبیان موفقیتی به دست نیاوردند.تصرف

انتاکیه به دست صلیبیون

سال شمار

۱۰۷۱ م

ترکان مسلمان سپاهیان مسیحی امپراتوری بیزانس را در «جنگ منزیکرت»، در ترکیه کنونی، شکست دادند. مسلمانان برای تسخیر مجدد سرزمین فلسطین به جنگ ادامه دادند و پیروز شدند. و مدتهای مدیدی بیت المقدس را در اختیار خود داشتند.

۱۰۹۵

در «کرمون»، واقع در فرانسه، پاپ اورین دوم از مردان در خواست می کند تا سپاهی علیه ترکان مسلمان تشکیل دهند و شهر بیت المقدس (اورشلیم) را مجدداً تسخیر کنند.

آوریل ۱۰۹۶

یک راهب فرانسوی به نام پیتر هرमित (پی یر معتکف) هزاران کشاورز را سازماندهی و فرماندهی کرد که بعداً به اسم سپاه صلیبی مردمی معروف شدند.

اگوست ۱۰۹۶

هنگامی که پیروان پیتر هرمیت که به اندازه کافی مجهز نبودند، به آسیای صغیر رسیدند از سوی ترکان مسلمان مورد هجوم قرار می‌گیرند. در همان سال، سپاهی از شوالیه‌ها و اشراف به‌عنوان اولین سپاه منظم صلیبی از «لوپوی» واقع در فرانسه، حرکت کردند.

ژوئن ۱۰۹۹

بعد از سفری خطرناک که حدود سه سال طول کشید، صلیبیان به نواحی اطراف بیت المقدس رسیدند.

ژوئیه ۱۰۹۹

بعد از محاصره‌ای کوتاه، صلیبیان بیت المقدس را تسخیر و اهالی شهر را قتل عام کردند. آنها مسلمانان و یهودیان را با هم کشتند. یهودیانی که در کنیسه‌های خود پناه گرفته بودند زنده زنده سوزانده شدند.

۱۱۱۹

صلیبیان شهرهای مسیحی نشین جدید در سرزمین مقدس بنا کردند. دو گروه شوالیه جدید به نامهای «تمپلار» و «هاسپیتالرن»، تشکیل داده شد. این شوالیه‌ها در عین حال راهب نیز بودند. آنها در مقابل حمله مسلمانان، از مهاجران مسیحی که به سرزمین مقدس می‌آمدند، محافظت می‌کردند.

۱۱۴۲

مهاجران از مسیحیان در سرزمین مقدس مستقر می‌شوند. آنها شروع به ساخت «قصر شوالیه‌ها» در سوریه کردند. انبارهای زیرزمینی این قصرهای با شکوه ذخیره غذایی و سلاح را برای یک محاصره پنج ساله در خود جای می‌دادند.

۱۱۴۷-۴۹

دومین گروه صلیبیان، به فرماندهی لوئی هفتم، پادشاه فرانسه و کنراد سوم، پادشاه آلمان، برای تسخیر بیت المقدس حرکت کردند. بعد از شکست در تسخیر شهر مسلمان نشین دمشق، دومین جنگ صلیبی تمام شد.

۱۱۸۱

صلاح الدین ایوبی جنگجوی مسلمان پادشاه مصر می‌شود. او فرمانده نظامی بسیار ورزیده‌ای بود که سپاه اسلام را متحد کرد.

۱۱۸۷

سپاه صلاح الدین نیروهای صلیبی را در «جنگ حطین» در هم کوبید. قصرها و پایگاههای صلیبی‌ها یکی پس از دیگری به دست صلاح الدین افتاد. او بیت المقدس را مجدداً تسخیر کرد.

۱۱۸۹ - ۹۲

سومین گروه صلیبیان به رهبری فلیپ دوم، انگلستان، در مقابل صلاح الدین قرار می‌گیرند و جلوی پیشروی او را می‌گیرند، اما نمی‌توانند بیت المقدس را اشغال کنند. یک قرارداد صلح که در ارسوف در ارض مقدس امضاء شد. تسلط صلیبیان را در طول سواحل تضمین کرد. به زائران اجازه داده شد تا از بیت المقدس (اورشلیم) دیدن کنند. ریچارد شیردل در راه بازگشت به انگلستان به وسیله دوک لئوپلد، فرمانروای اتریش، دستگیر و زندانی می‌شود. لئوپلد در ازای آزادی او باج هنگفتی طلب می‌کند.

۱۲۰۴

سپاهی که رهسپار چهارمین جنگ صلیبی گردید، هرگز به ارض مقدس نرسید، و به جای آن به قسطنطنیه حمله کرد. قسطنطنیه پایتخت امپراتوری مسیحی بیزانس بود. صلیبیان شهر را غارت کردند و اهالی شهر را از دم تیغ شمشیرها گذراندند.

۱۲۱۲

در این سال یک پسر بچه چوپان به نام استفهان، در نزدیکی «واندوم» در مرکز فرانسه، یک سپاه صلیبی از بچه‌ها را به سمت بیت المقدس فرماندهی و راهنمایی کرد. او اعتقاد داشت که کودکان می‌توانند به جای زور از عشق برای شکست دادن

مسلمانان استفاده کنند و در حدود ۳۰۰۰۰ کودک از شهر «مارسی» در جنوب فرانسه، عازم بیت المقدس شدند. تعداد زیادی از کودکان در مسیر سفر جان دادند و بعضی از آنها به عنوان برده فروخته شدند. نتیجه جنگ صلیبی کودکان فاجعه بود.

۱۲۱۷-۲۲

پنجمین سپاه صلیبی در تسخیر مصر ناکام می ماند.

۱۲۲۸-۲۹

ششمین سپاه صلیبی، به رهبری امپراتور مقدس روم، فردریک دوم، دوباره بیت المقدس را به عنوان بخشی از قرار داد موقت صلح با مسلمانان، اشغال می کند.

۱۲۴۸-۵۰

هفتمین سپاه صلیبی، به رهبری لوئی نهم (سن لوئی) پادشاه فرانسه، به مصر حمله می کند. نتیجه این جنگ صلیبی که طی آن لوئی نهم اسیر می گردد، فاجعه آمیز بود.

۱۲۹۱

مسلمانان شهر عکا، آخرین منطقه تحت نفوذ صلیبیان در ارض مقدس، را فتح می‌کنند. این پیروزی به جنگ‌های صلیبی پایان بخشید. صلیبیان با طعم زندگی مرفه و آسایش جدیدی که در سرزمین مقدس چشیده بودند از فلسطین به خانه هایشان در اروپا باز می‌گشتند.

آثار جنگ‌های صلیبی

لوت (عود)

شوالیه‌هایی که از جنگ‌های صلیبی در خاورمیانه باز می‌گشتند، ره‌آوردهای فراوانی را از سرزمین‌های عربی با خود به اروپا آوردند که یکی از این ره‌آوردها ساز عود می‌باشد. موسیقی نواخته شده با ساز عود، در دبار پادشاهان قرون وسطی محبوبیت خاصی به دست آورد. آهنگ‌های عود روی سیم‌های پنج جفتی ساز عود نواخته می‌شد.

شکر و ادویه

در اروپای قرون وسطی، از عسل برای شیرین کردن غذاها و نوشیدنیها استفاده می‌کردند. صلیبیان نیشکر را به خانه بردند. قند و شکر به عنوان اشیاء گرانبها، در گنجینه‌ها نگهداری شد و فقط در مناسبت‌های مخصوص مورد استفاده قرار می‌گرفت. صلیبیان همچنین ادویه جاتی مثل فلفل سیاه، دانه‌های خشخاش (تخم

خشخاش)، سیر و همچنین میوه‌های خشک شده و لیمو را با خود به اروپا بردند. دولت شهر و نیز، در شمال ایتالیا، در زمینه واردات مواد غذایی جالب توجه و جدید از خاورمیانه شکوفایی خاصی پیدا کرده بود.

بهداشت و طرز لباس پوشیدن

صلیبیان همچنین روی زندگی ثروتمندان قرون وسطی اثر گذاشتند. در گرمای سرزمین مقدس، صلیبیان لباسهای سبک تر و گشادتر پوشیدند و دمپایی به پا کردند. در آب و هوای داغ خاورمیانه سربازان مجبور بودند بیشتر خود را بشویند، که این کار با استفاده از صابونها و عطرها محلی صورت می‌گرفت. هنگامی که آنها به خانه‌های خودشان در اروپا بازگشتند، عادت حمام کردن را ادامه دادند. آرایش موهای اروپایی هم از آرایش موهای مسلمانان تأثیر گرفت. اولین گروه صلیبیان موهای خود را کوتاه نگاه می‌داشتند تا کلاه خود را به راحتی بر سر بگذارند. صلیبیان بعدها به پیروی از شرقیان، موی خود را بلند می‌کردند و مجدد می‌ساختند و آن را با حنا رنگ می‌کردند.

پارچه‌های بسیار زیبا

پارچه‌های زیبای بافته در سرزمین‌های اسلامی، در اروپای قرون وسطی با استقبال عمومی روبه رو شد. پارچه‌های نخی نرم، مثل چیت و موصلی و تور

بافته شده در غزه را، خانمهای اروپایی به عنوان مقنعه یا روبند از کلاههای زیبایشان می‌آویختند. حریر گلداز و خوشرنگ دمشقی، پارچه پسر طرفدار دیگری بود که صلیبیان از خاورمیانه به ارمغان می‌بردند. مسلمانان فرشها و قالیچه‌های رنگی می‌بافتند که صلیبیان با خود به کشورشان می‌بردند.

قالیچه‌های ایرانی

بعد از جنگهای صلیبی فرشها و قالیچه‌های ایرانی کف اتاقها و رودی مبلهای خانه‌های قرون وسطی را پوشاند. پیش از آن برای پوشش کف اتاقها از بوریا استفاده می‌شد.

آلات موسیقی

بعد از جنگهای صلیبی، ترویدورها، نغمه سرایان دربار از پادشاهان اروپای قرون وسطی، آوازهای خود را با نوای ساز عود Lute همراه ساختند. این ساز دارای پنج رشته سیم بود و از سرزمینهای اسلامی به اروپا برده شد.

عینک

صنعتگران مسلمان اطلاعاتی را که درباره اعضای بدن انسان داشتند، با تخصص شیشه سازان ترکیب کردند و انواع عدسی‌های طبی را برای عینک ساختند. صلیبیان از این تخصص برای ساخت عدسی استفاده کردند و در اوایل قرن چهاردهم، عینکهای مطالعه با عدسی‌های محدب در یک کارخانه در ونیز ساخته شدند.

سفر به بیت المقدس

نخستین گروه از جنگجویان صلیبی از راه خشکی به فلسطین سفر کردند. آنها از مجارستان عبور کرده و مستقیم از میان قسطنطنیه گذشتند و بعد به ارض مقدس (سرزمین فلسطین) پا گذاشتند. کشتیهای آنها استحکام لازم را نداشت و قادر به سفر دریایی نبودند. اما بعدا جنگجویان صلیبی از راه دریا و از طریق مدیترانه به بیت المقدس سفر کردند.

سفر جنگجویان صلیبی

سفر به سرزمین مقدس، چه از راه دریا چه از راه خشکی، طولانی و مخاطره آمیز بود. اولین گروه از جنگجویان صلیبی بعد از ۳ سال به بیت المقدس رسیدند.

دانشهای ایرانیان و اعراب

صلیبیان علوم اسلامی را در شمال اروپا منتشر ساختند. علوم جدیدی را که صلیبیان با خود از شرق به اروپا بردند همه چیز را از دریانوردی و فیزیک نور گرفته تا حسابداری و معماری، دستخوش تغییر ساخت. برای مثال، روش شمارش از ۰ تا ۹ (دستگاه دهدهی) که مسلمانان آن را از هندیان فرا گرفته بودند، در نتیجه جنگهای صلیبی به اروپا راه یافت و به طور وسیعی مورد استفاده قرار گرفت. الکامل فرزند ارشد صلاح الدین نیز پس از فهمیدن علاقه فردریک دوم به

دانش مسلمانان، گروهی از ریاضیدانان و منجمان مسلمان را روانه ی کاخ فردریک کرد(این کار با خشم شدید پاپ وقت همراه بود).

جذام

نتایج جنگهای صلیبی همیشه پر سود نبود. بیماریهایی مانند جذام، مرضی که روی پوست و اعصاب بیمار اثر نامطلوب می گذارد، به علت جنگ و عدم رعایت بهداشت شیوع پیدا کرد. این بیماری شکل ظاهری بیمار را تغییر می داد و افراد جذامی در جوامع قرون وسطی از جامعه طرد می شدند. جذامیان فقط مجاز بودند در «جذامی خانه ها» که در خارج از دیوارهای شهرها قرار داشتند، سکونت کنند. هنگامیکه افراد جذامی می خواستند از یک «جذامی خانه» به «جذامی خانه» دیگری بروند، مجبور بودند که با خود زنگ هایی را حمل کنند و مرتب آن را به صدا در آوردند تا بدینوسیله به دیگران اعلام خطر کنند که افراد مبتلا به جذام در حال عبور هستند.

جنگ صلیبی کودکان

جنگ صلیبی کودکان مجموعه ای از رخدادهای تاریخی و خیالی است که به سال ۱۲۱۲ میلادی رخ داده اند. طبق روایت دسته ای از کودکان از اروپا به سمت اورشلیم حرکت داده شده اند.